

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
Uprava za znanost i tehnologiju
Služba za znanstvenu djelatnost
Donje Svetice 38
10 000 Zagreb

Čakovec, 17. srpnja 2013.

**PREDMET: Prigovor na rezultat Javnog poziva za financijske potpore
programima u području popularizacije znanosti u 2013. godini**

Poštovani,

sukladno Javnom pozivu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta za financijske potpore programima u području popularizacije znanosti u 2013. godini od 19. ožujka 2013. godine, i sukladno Pravilima o novčanom podupiranju znanstvenih i znanstvenostručnih skupova, znanstvenostručnih udruga te programa popularizacije znanosti, te rezultatima stručne prosudbe našeg programa, kao i prava na žalbu unutar 15 dana od datuma objave rezultata 5. srpnja 2013. na mrežnim stranicama Ministarstva, **ulažemo prigovor na rezultate stručne prosudbe našeg programa zbog činjenično netočnih tvrdnji u stručnoj prosudbi, kao i neuravnoteženim kriterijima u prosudbi pristiglih zahtjeva, pri čemu je naš program neopravdano zaknut u bodovanju.**

OBRAZLOŽENJE

Sukladno Javnom pozivu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta za financijske potpore programima u području popularizacije znanosti u 2013. godini od 19. ožujka 2013. godine, prijavili smo program pod nazivom "Smora istraživačko-inovacijskih radova učenika - znanstveni laboratoriji za učenike". Suorganizatori programa su i:

- Međimurska županija,
- Regionalna razvojna agencija Međimurje - REDEA,
- Tehnološko-inovacijski centar Međimurje,
- Međimurska priroda - Javna ustanova za zaštitu prirode,
- Mediteranski institut za istraživanje života,
- Društvo za edukaciju van okvira,
- Klub samoborskih studenata,
- Institut sinergije znanosti i društva.

Dana 5. srpnja 2013 zaprimili smo obavijest putem elektroničke pošte da naš program nije prihvaćen za financiranje, te da je rok za žalbu narednih 15 dana. Dana 9. srpnja 2013. zatražili smo uvid u obrazac stručne prosudbe našeg programa, što smo i dobili dana 12. srpnja 2013. Obrazac se sastoji od 14 pitanja za evaluatora na koje se odgovara sa

"zadovoljava" ili " ne zadovoljava", a svaki odgovor "zadovoljava" nosi jedan bod, što znači da je maksimalno moguće 14 bodova. Financiranje se provodi na način da svaki bod nosi 2038 kuna za programe koji su skupili barem 10 bodova. Donji limit od 10 bodova naveden je u obrazloženju postupka financiranja kojeg smo dobili elektroničkom poštom dana 12. srpnja 2013. Obrazac za stručno ocjenjivanje programa pristiglih na Javni poziv temelji se na Pravilima o novčanom podupiranju znanstvenih i znanstvenostručnih skupova, znanstvenostručnih udruga te programa popularizacije znanosti, u kojem se u članku 18 navodi kako će se u postupku ocjenjivanja uzimati u obzir slijedeći elementi:

- kvaliteta, inovativnost i utjecaj prijavljenog programa popularizacije znanosti,
- sastav programskog tima,
- plan, dinamika i izvedivost programa,
- odnos troškova i očekivanih rezultata programa,
- mogućnost sufinanciranja iz drugih izvora,
- relevantnost i aktualnost programa u skladu s ciljevima razvoja znanosti u Republici Hrvatskoj,
- nacionalni, regionalni, međunarodni značaj,
- suradnja s drugim neprofitnim projektima i medijima,
- održivost i nakon završetka financijske potpore.

Iz objavljenog popisa financiranih programa razvidno je da su dva prijavljena programa ispunila svih 14 kriterija iz Obrasca za ocjenjivanje. Jedan od ta dva je program "ŠUZA - Iz škole u znanost i akademsku zajednicu", koji je od Ministarstva tražio 294.117,76 kn. Budući da je tom programu dodijeljena potpora od 28.532,00 kn, što oko 10 puta manji iznos od traženih sredstava potrebnih za realizaciju programa, element održivosti i sufinanciranja time je postavljen od strane Ministarstva na svega 10% iznosa zatraženog od Ministarstva.

Sukladno spomenutim službenim elementima za ocjenjivanje, te sukladno dodjeljivanju maksimalnog broja bodova projektu "ŠUZA - Iz škole u znanost i akademsku zajednicu", ulažemo prigovor na slijedeće negativne bodove dodijeljene našem programu:

- 1) **Pitanje "Program je relevantan iz perspektive Strategija razvoja MZOS-a" ocijenjeno je "ne zadovoljava", što činjenično ne odgovara sadržaju našeg programa.** Kao što smo detaljno opisali u stavci 4.e) prijavnog obrasca, ciljevi našeg programa direktno se navode i kao ciljevi Strateškog plana Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta RH za razdoblje 2013. – 2015., kao i u Akcijskom planu znanost i društvo. U Strateškom planu navodi se kako će se "sufinancirati dodatna nastava i izvannastavne aktivnosti za darovite učenike koje potiču aktivno učenje i razvijanje učenikovih sposobnosti i mogućnosti, rasterećuju roditelje, a nastavnicima omogućuju kreativno djelovanje i primjenu različitih strategija učenja i poučavanja". Naš program je osmišljen upravo u tu svrhu. Štoviše, strategija navodi kako će se "poticati ... kreativnost i individualni rad učenika", što je upravo i temeljni cilj našeg programa. U sklopu Posebnih ciljeva, naš program se uklapa u Posebni

cilj 1.1., konkretno u Način ostvarenja 1.1.4.: "Pružati potporu učenicima osnovnih i srednjih škola u razvoju kompetencija u skladu s njihovim sposobnostima", budući da se kroz naš program omogućuje izražavanje talenata učenika koji imaju znanja i potrebu za kreativnim radom koji nadilaze redovni nastavni program. Kao pokazatelj rezultata u Strateškom planu navodi se "povećanje broja učenika uključenih u natjecanja i smotre", gdje se navodi definicija koja opisuje upravo naš program: "Organizacija natjecanja i smotri učenika osnovnih i srednjih škola". Uz to još jedan navedeni pokazatelj rezultata je i "povećanje programa dodatne nastave i izvannastavnih sadržaja za darovite učenike", čime se direktno bavi i naš program. Dodatne napore ulažemo i u animiranje učenika strukovnih škola za uključivanje u rad naših edukacijskih laboratorija i izradu istraživačko-inovacijskih radova, što je i strateški cilj MZOS-a naveden pod Posebni cilj 1.3. "Promovirati privlačnosti strukovnog obrazovanja i obrazovanja odraslih", gdje se pod Načinom ostvarenja i Definicijom navodi organiziranje smotri za učenike strukovnih škola. Osim Strategije, naš program je usklađen i s nedavno donešenim Akcijskim planom znanost i društvo. Za glavne ciljeve razvoja znanstvene kulture u obrazovanju Akcijski plan navodi poticanje razvoja znanstvenih i tehnoloških znanja kao dijela osnovnih znanja i vještina građana, promicanje znanstvenoga pogleda na svijet i kritičkog mišljenja, te regrutiranje budućih znanstvenika. Sve to ugrađeno je u sadržaj aktivnosti našeg programa. **Tvrdnja kako naš program nije relevantan iz perspektive Strategija razvoja MZOS-a znači da se negira postojanje nevedenih dijelova teksta Strategije, kao i Akcijskog plana.**

- 2) **Na pitanje "Program je inovativan/kreativan" dobili smo ocjenu "ne zadovoljava", što je činjenično netočno kada se uzme u obzir podatak da niti jedan program od njih 71 u konkurenciji na ovom Javnom pozivu nema komponentu smotre učeničkih istraživačkih radova, pogotovo ne u kombinaciji s edukacijskim laboratorjima otvorenog tipa za učenike i mentore širom Hrvatske.** Koncept smotre osmislili smo na način da omogućujemo okupljanje učeničkih istraživačkih radova iz svih znanstvenih disciplina, kao i inovacijskih radova učenika. Takve manifestacije nema u Hrvatskoj, a po prvi puta ikada da je takav koncept kombiniran i s edukacijskim laboratorjima u Čakovcu, Zagrebu u Splitu koji pružaju dodatnu izvaninstitucionalnu podršku učenicima i mentorima. Kao što smo i naveli u programu, vrijednost koncepta edukacijskih laboratorija prepoznala je i Google RISE fondacija u sklopu njihovog međunarodnog natječaja edukacijskih projekata. Uz to, novina u našem programu je i suorganizacija od strane županije, regionalne razvojne agencije, tehnološko inovacijskog centra u vlasništvu razvojne agencije, javne ustanove za očuvanje prirode, tri udruge i dvije privatne neprofitne istraživačke ustanove. Ništa slično nije prijavljeno niti na ovaj, niti na prethodni Javni poziv za financijske potpore programima u području popularizacije znanosti, osim našeg pilot projekta na prethodnom natječaju. Tada smo ga implementirali na regionalnom nivu, dok ga sada širimo i na nacionalni nivo. Uz to, programi koji su dobili maksimalan broj bodova na ovom Javnom pozivu ne predstavljaju inovativnije pristupe popularizaciji znanosti, pa je potpuno nejasno zašto su se ignorirale sve navedene činjenice o našem programu.

- 3) **Pitanje "Program je od nacionalnog značaja" dobilo je ocjenu "ne zadovoljava", što je očito činjenično netočno, budući da se naš program provodi u Čakovcu, Zagrebu i Splitu, a otvoren je učenicima i mentorima iz čitave Hrvatske.** Uzevši u obzir elemente Strategije MZOS-a i Akcijskog plana znanost i društvo, koji jasno definiraju važnost smotri, praktičnog rada učenika i suradnje s mentorima, ocjena "ne zadovoljava" je u direktnoj koliziji sa sadržajem našeg programa i strateškim dokumentima MZOS-a. Uz to, projekt je namjerno dizajniran i kao kombinacija aktivnosti od regionalnog i nacionalnog značaja, pa je po tome usporediv s programima koji su dobili maksimalan broj bodova.
- 4) **Pitanje "Program uključuje suradnju s drugim dionicima (neprofitne organizacije, vlada i sl), što širi znanstvenu svijest u različitim ciljnim javnostima" ocjenjeno je "ne zadovoljava", što je činjenično netočno već iz uvida u popis suorganizatora našeg programa:** tijelo regionalne samouprave, regionalna razvojna agencija u vlasništvu županije, tehnološko inovacijski centar u vlasništvu te agencije, županijska javna ustanova za očuvanje prirode, dvije udruge i dvije neprofitne istraživačke ustanove.
- 5) **Pitanje "Troškovi programa opravdavaju njegovu korist" ocjenjeno je "ne zadovoljava", što smatramo netočnim.** Naš program je kombinacija individualnog rada s učenicima i mentorima i javne manifestacije. Trajanje programa je duže od godinu dana, edukacijski laboratoriji razmješteni su na tri udaljene lokacije po Hrvatskoj, s kompleksnom logistikom koordiniranja svih pojedinih aktivnosti i ljudi. Iz detaljnog popisa troškova priloženog obrascu programa opisali smo strukturu troškova iz kojeg je razvidno da se većina troškova odnosi na materijale za istraživačke projekte učenika i opremanje laboratorija. Gotovo sav dio tog troška već je osiguran kroz Google RISE nagradu. Glavni dio sredstava zatraženih od MZOS-a tiču se organiziranja i promocije smotre. A i s obzirom na činjenicu da maksimalno bodovani program ima strukturu troškova 10 puta veću od sredstava dobivenih od MZOS-a, naš program zasigurno opravdava troškove. Honorar iznosi samo 14% ukupnih sredstava, dok je sav ostali uloženi rad na volonterskoj osnovi.
- 6) **Pitanje "Program nije sufinanciran iz drugih izvora više od 50%" penalizira programe koji su osigurali više od 50% sredstava, što nije u skladu sa službenim pravilom ovog Javnog poziva po kojem se mora ocjenjivati element "mogućnost sufinanciranja iz drugih izvora".** Mi smo osigurali 51,6% ukupnog budžeta kroz Google RISE nagradu i umjesto da nam se to tertira kao pozitivan element, na što smo i računali kod izrade budžeta sukladno pravilima Javnog poziva, nama je oduzet bod. A da smo povećali budžet za samo 3% imali bi pravo na bod. Kontradikcija u tom kriteriju očituje se i u podatku da je projekt koji je zatražio od MZOS-a 10 puta veći iznos od dobivenog imao prednost na ovom pitanju u odnosu na naš program koji je tražio od MZOS-a manje od već osiguranog iznosa. **Stoga tražimo od MZOS-a da ispravi ovu pogrešku i dodjeli nam bod na ovom pitanju.**
- 7) **Komentar recenzenta o honoraru ne smije utjecati na konačan iznos financiranja našeg programa,** budući da je program prihvaćen za evaluaciju i sredstva se dodjeljuju na osnovu 14 zadanih pitanja. Ukoliko MZOS smatra da se dodijeljena sredstva ne smiju

trošiti na honorar, može to uvjetovati kod potpisivanja ugovora i mi ćemo jednostavno trošiti sva dobivena sredstva na ostale stavke sukladno našem budžetu.

Na temelju svega navedenog molimo da se uvažavaju naši prigovori, te tražimo pismeno obrazloženje s razlozima dodjele negativnih bodova usprkos argumentima iznesenim u ovom prigovoru. Isto očekujemo i u slučaju naknadnog skidanja bodova koje trenutno već imamo.

Unaprijed hvala.

Franjo Cimerman
Potpredsjednik MIT Clustera

prof.dr.sc. Dejan Vinković
voditelj provedbenog tima